

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Placa in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14.194.

Nova doba

Volitve, ki bodo petega maja, predstavljajo v našem državnem življenju novo dobo pri ureditvi gospodarskih in socialnih vprašanj. Te volitve se vršijo v znamenju splošnega — političnega, gospodarskega in moralnega — preporoda zemlje in naroda.

Gotovo je, da so pri letošnjih volitvah osnove narodne in državne politike izven volilne borbe; kajti načelo narodnega in državnega edinstva je stalno in nespremenljivo, tukaj ni kompromisa in o tem tudi ne bomo glasovali. Naše globoko prepričanje je, da bodo naši kraji tudi letos pokazali svojo politično zrelost in da ne bodo nikdar več mislili na spremembo državno-političnega temelja; žrtve za našo domovino so bile brezmejne in naši najboljši sinovi so žrtvovali svoje življenje za to idejo. Na tej zemlji se moramo vsi sporazumeti in složno delati pri rešitvi vseh vprašanj notranjega državnega življenja. Naši razgovori morajo biti jasni in preudarni; če pa obstojajo nekatera nesoglasja, moramo jih skupno odstraniti v dobrobit splošnosti.

Kakor se v prirodi obnavlja življenje, tako je tudi v politiki; pozabiti moramo na stare stranke, ki niso sodobne in se ne morejo prilagoditi novim razmeram. Naša notranja politika zahteva nov politični — agrarno politični — pokret, ki mora prinesiti vse dobre strani starega časa in se približevati, odnosno črpati svoje moči iz vedno čistega izvora kmetijskega življenja. Nastopiti morajo osebe, ki nimajo kmetijskega programa samo na jeziku, temveč čutijo in delajo s kmetom vedno in povsod brez osebnih strasti in borb. Njihov delokrog mora biti točno odrejen in do potankosti izdelan; kajti stranke niso radi politike, temveč politika je za to tu, da zamoremo pravilno rešiti gospodarske in socialne težkoče naših dni.

Če govorimo o gospodarski obnovi in napredku našega naroda, moramo misliti tudi na moralno stran narodne biti. Pri nas in na vsem svetu ne vlada samo gospodarska kriza, temveč tudi moralna, ki zahteva vrnitev moralnih vrednot in zmago dobrega nad zlom. Na prava mesta morajo priti pravi, dobri in močni ljudje, ki edinole zamorejo spraviti rodbino, domovino in človeštvo na pravi tir. Tudi pri nas gre letos za to, da pridejo boljši v politično življenje; zato moramo znati ločiti dobro od zla in izbrati le dobro za narodno predstavništvo, ki zahteva cele moči s čisto preteklostjo in s čistimi rokami; vsak kandidat mora imeti visoko moralno in politično vrednost.

To smo hoteli povedati; če boste vse to dobro premislili in ubrali pravo pot, bo naša narodna bodočnost boljša in srečnejša. Ker vemo, da si to tudi vsi želite, vaša odločitev ne bo težka in petega maja boste dali svoj glas tistemu, ki mu v polni meri zaupate.

Volilno gibanje

Ministra dr. Marušič in Pucelj med volilci na Notranjskem

V nedeljo 31. marca so se zbrali v Logatecu volilci iz logaškega okraja na mogočno kmetisko zborovanje, ki sta ga sklicala ministra dr. Drago Marušič in Ivan Pucelj glede bodočih volitev.

Logatec

Predsednik shoda v Logatecu g. Anton Rus otvarja ob 11. volilni sešestanek. Pozdravi logaškega kandidata ministra za soc. politiko in narodno zdravje g. dr. Draga Marušiča, g. min. n. r. Ivana Pucelja, sr. nač. Levičnika in številne zbrane volilce. Zahvaljuje se za tako impozantno udeležbo in prosi g. ministra dr. Draga Marušiča, da bi zbranim prijateljem in somišljenikom predložil politično situacijo in dal smernice za bližajočo se volitve 5. maja t. l.

Z mogočnim aplavzom pozdravljen povzame besedo g. minister dr. Drago Marušič. Uvodoma se zahvaljuje prisotnim prijateljem in somišljenikom za izkazano mu zaupanje in nadaljuje:

»Vedno mi je milo in drago, ko prihajam v ta obmejni srez, ki me tako ozko veže tako po temperamentu in čustvovanju, kakor tudi po sorodstvu našega kršnega Krasa na to obmejno našo grudo. Zavedam se v polni meri nalog, ki me čakajo, ker vem, da je bil ta srez odrezan od svojega naravnega zaledja in so mu bili vsi naravni gospodarski viri odtegnjeni.«

Pomen bodočih volitev

V pogledu bližnjih državnih volitev je minister dr. Drago Marušič izvajal: »Zakaj so potrebne volitve? Te volitve niso samo običajno izvajanje državljanskih pravic, pač pa pomenijo te volitve eno najvažnejših preokretnic v političnem življenju našega naroda. Po onem strahotnem zločinu v Marseju, v katerem je podlezel naš viteški kralj, ki je bil svojemu narodu ne samo patriot vseh patriotov, ne samo njegov nacionalni heroj in skrbni oče, pač pa njegov prvi vodja in najiskrenejši prijatelj, so postale naše notranje-politične zadeve zelo kočljive. Nekatere skupine so hotele izkoristiti nastali položaj in poskušale v naše notranje politično življenje uvajati metode starega partizanstva. Monumentalno delo 6. januarja naj bi bilo uničeno. Misel, da smo bratje med seboj in ne volkovi, ta misel naj bi propadla. Tu je bilo treba nujne rešitve. Današnji naš predsednik vlade Bogoljub Jevtič je bil oni, ki je vedel za vse kraljeve načrte in velike misli, zato je bil tudi on najbolj poklican, da uresniči in realizira kraljevo zamisel. V okvirju JNS svojega programa ni mogel v celoti izvesti, zato kliče prav vse, ki ljubijo svojo domovino, da pristopijo v nje, govo kolo. Vlada g. Jevtiča se ne omejuje samo na poudarek narodnega in državnega edinstva.

To je dogma in brez nje ni narodnega obstoja. Zato tudi niso več potrebne deklamacije o teh stvareh, pač pa je treba usmeriti korak dalje.

Delo in kruh

Treba je narodu dati kruha in dela. Če iz kakršnih koli razlogov kri v organizmu zastane, jo spravimo v tek z gibanjem in kretanjem. V kakšni smeri se to gibanje vrši, ni tako važno, glavno je, da se sploh gibljemo. Ravnotako je tudi z državnim organizmom. Dela in gibanja potrebujemo in to predvsem na gospodarskem polju. In v tem obstoji glavna razlika med bivšimi vladami in sedanjo vlado g. Jevtiča: gospodarski program! Blagodati tega programa so že na vidiku. Naj vas spomnim samo na eno milijardo, ki je namenjena za javna dela. Gradile se bodo nove železniške proge, izpopolnjevalo se bo železniško omrežje, najvažnejši cestni spoji so v načrtu in tudi naša banovina bo vsega tega deležna. Železniška proga St. Janž—Sevnica je zagotovljena in se bo že v najkrajšem času pričelo z gradnjo. Severna meja se bo zvezala z Jadranom. Mi Slovenci smo na tem izredno zainteresirani, naša domovina se v veliki meri opira na dohodke tujkega prometa. V tej zvezi pa se bodo okrepile tudi vse ostale gospodarske panoge, za katere ima vlada g. Jevtiča izdelane načrte.

Kmet — stebler države

Stebler države je naš kmet, zato hoče ta vlada, da se kmetu dobro godi. Ogromna večina našega naroda je zaradi gospodarske krize odpadla kot kupec ravno zaradi neznosnega neravnovesja cen kmetijskih pridelkov z industrijskimi proizvodi. Našega kmeta je treba usposobiti, da postane zopet soliden kupec. Kmeti pa ne sme biti stebler države samo na papirju. Vlada bo z najraznovrstnejšimi ukrepi uravnovesila cene kmetijskim pridelkom z onimi industrijske produkcije. To bo storila s primernimi carinskimi ukrepi, z bonifikacijami itd. Nekaj pa je vlada že sedaj storila na tem polju. Znižala je zemljarino za 10% na polja in vinograde. Potrebna je nadalje tudi ureditev kmečkih dolgov. Do definitivnega zaključka tega vprašanja tudi druge vlade niso prišle. Vlada g. Jevtiča se zaveda, da je ta problem izredno kompliciran, zato je vlada tudi sebi dala moratorij do konca septembra, da si vzame čas, da to vprašanje dokončno reši in uredi.

Obrestna mera

Znižane obrestne mere je bil nadaljnji ukrep nove vlade, vendar tudi to vprašanje še vedno ni v proporciji z rento. Ureditve in za-

Razkrinkani kričaći

V mirni dobi so za vojake razne parade in večje ali manjše vojaške vaje tista preizkušnja, ko morajo pokazati, kaj znajo. Najtežja in prava preizkušnja pa je seveda pravo bojevanje z orožjem v roki.

Neke vrste vojaki so tudi volilci. Tudi ti se vežbajo in pripravljajo v dobi miru na odločitve, ki padajo v določenih presledkih pri volitvah. Kolikor bolj šolana in izvežbana je armada volilcev, toliko gotovnejši je tudi uspeh.

Med oboroženimi vojaki in med voljavci pa je razlika v tem, da poveljujejo pravim vojakom generali, ki so že kolikor toliko dokazali svoje voditeljske in poveljniške sposobnosti, volilci pa bi radi komandirali tudi ljudje, ki v svojem življenju še niso drugega pokazali in dokazali kakor to, da imajo pač ostre in dolge jezike in da so mojstri v potvarjanju resnice, pravega dela za javni blagor pa je pri takih ljudeh videti navadno bolj malo!

Ravno ti ljudje pa se pri zbiranju svojih čet v mirni dobi navadno najbolj širokoustijo. Oni vedo in znajo vse boljše kakor tisti, ki nosijo vso odgovornost, in zato so neizprosni »kritiki«; pa ne »kritiki« v pravem pomenu besede, ki pač bičajo obstoječe krivice, a pri tem tudi pozitivno povedo, kaj in kako bi moralo biti ali bi se dalo narediti bolje, ampak to so zabavljači, ki znajo pač vse teptati v blato, ne znajo pa nič ustvarjati!

Kakor vse prazne glave, tako so taki kričaći navadno tudi silni bahači! Kako so ti ljudje pri nas kričali in grozili, da bodo vse pomandrali in strli v prah, kar se jim ne ukloni. In ponosno so se trkali na prsa: »Mi in samo mi — za nami je ves narod in samo mi smo narod!« Tako so kričali in pisali po svojih časopisih, da je res marsikdo verjel in se njihovih groženj tudi ustrašil!

Sedaj, tik pred volitvami, pa vidimo docela drugačno sliko. Sedaj, ko je čas, da pokažejo, kje je »narod«, ki stoji ves za njimi, imajo pa že silne težave s postavljanjem svojih kandidatov!! Če ima kdo za seboj »ves narod«, ali mu je potem res tako težko dobiti nekaj za poslanec sposobnih mož? Ali je potem res tako težko spraviti skupaj potrebne podpise, kakor jih zahteva zakon? Pa jih ne morejo spraviti skupaj!

Torej že pri prvi preizkušnji, naj pokažejo, kaj imajo za seboj, so ti gospodje kričaći žalostno propadli in skrahirali tako, da je vprašanje, če bodo sploh mogli spraviti skupaj svoje kandidatne liste...

Za pametne ljudi pa naj bo ta pojav resen pouk, da kričastvo ni nič, ampak da samo resno delo nekaj pomeni!

Odločitev pri volitvah torej ne bo težka za nikogar: Za kričaće ne bomo glasovali!

Proti zaposlitvi tujcev

Najhujša nadloga, ki tare danes pri nas telesno ali duševno delovne ljudi, je brezposelnost, proti kateri se mora vsa javnost boriti z vsemi sredstvi, da jo vsaj po možnosti omilimo, če je že ne moremo popolnoma uničiti.

V najnovejšem času smo glede pobijanja brezposelnosti že precej storili. Ne samo z dajanjem podpor v denarju ali blagu — to je nemoralno, ker ubija v človeku vsak čut za njegovo človeško dostojanstvo — ampak mnogo bolj s preskrbo dela iz javnih sredstev, zlasti z gradbenimi deli. Poleg javnih del pa je še nekaj manjših nalog, ki bi jih lahko izvršili za pobijanje brezposelnosti. Ena od teh nalog je, da preprečimo pri nas po možnosti in potrebi zaposlitev tujcev, na njihova mesta pa naj bi prišli brezposelni domačini.

Mi imamo sicer neke uredbe, ki omejujejo dotok tujcev v naše službe, toda teh določb smo se doslej premalo držali. To je bil brez dvoma tudi razlog, da je minister za socialno politiko

dr. Marušič te dni izdal novo uredbo o zaposlitvi tujcev v naših podjetjih, ki bo gotovo dosegla svoj namen.

Doslej so se namreč zlasti tuji podjetniki silno radi izgovarjali glede zaposlitve tujcev, da so to »neobhodno potrebni strokovnjaki«. Ta izgovor pa danes ne drži več. Mi imamo danes v deželi na stotine šolanih ljudi vseh strok, ki leta in leta čakajo na zaposlitev, pa je ne dobe, ker jim odjedajo tuji kruh izpred ust. Še več imamo seveda nešolanih ljudi na razpolago. Nova uredba mogoče ne bo prinesla zasluzka vsem, toda če le nekaj naših domačih brezposelnih ljudi pride do kruha, je to tudi nekaj vredno.

Ta uredba je važna tudi za kmete, kajti ogromna večina naših brezposelnih ljudi, šolanih in nešolanih, izhaja iz kmetijskih rodbin in zato tudi nam kmetom ne more biti vseeno, ali naši domači fantje kaj zaslužijo ali pa če morajo biti še leta in leta odvisni od pomoči staršev.

Naše največje gospodarsko zlo

Iz Beograda poročajo, da je vlada imenovala posebno komisijo (odbor) z nalogo, da prouči vprašanje, kako bi se dalo najti primerno razmerje med cenami kmetijskih proizvodov in cenami tistih industrijskih potrebščin, ki jih potrebuje predvsem kmet.

Ta odlok vlade mi najtopleje pozdravljamo; že zato, ker nam sedaj tudi »od zgoraj« potrdjujejo, da smo imeli mi prav, ko smo že pred leti ugotovili in potem v enomer ponavljali, da je glavni vzrok naše gospodarske stiske nepravilno razmerje med cenami kmetijskih in industrijskih proizvodov.

To nepravilno, ali recimo: neugodno razmerje pa se da popraviti samo na dva načina: ali se morajo cene kmetijskih proizvodov zvišati ali pa se morajo znižati cene industrijskega blaga. Ali pa mora od obeh skupin vsaka nekaj popustiti, tako da bodo industrijski delavci lahko kupovali živež, kmet pa obleko in druge svoje potrebščine. Dokler ne bo to dvoje spravljeno

v sklad, ne more biti govora o gospodarskem izboljšanju.

Z dvigom cen za kmetijske pridelke pa pojde težko, ker smo za kmetijske pridelke izvozna država in se morajo naše cene prilagoditi cenam na svetovnem trgu, ne pa le našim željam in nobena naša vlada nima te moči, da bi mogla kakšno tujo državo, ki naše žito uvaža, prisiliti na višje cene kakor so cene na svetovnem trgu. Država ima le to moč, da diktira lahko minimalne cene za žito itd. pri nas doma. Če pa bi država to storila, bi prišli kmetje v čuden položaj, ker bi vsak hotel prodajati svoje blago le doma, nihče pa ne za izvoz. Da cene izenači, bi morala torej država iz svoje blagajne kmetom, ki bi prodajali blago za izvoz, na nizke izvozne cene doplačevati; tega pa ne bi mogli storiti drugače kakor z zvišanjem davkov. Kar bi torej kmetje na eni strani pridobili, bi morali na drugi strani v obliki zvišanega davka zopet državi dati nazaj. S tem pa kmetom ne bi bilo

nič pomagano, pač pa bi bili udarjeni delavci, ki bi morali znatno dražje plačevati svojo hrano. Preostaja nam torej le še znižanje cen industrijskih izdelkov. O tej zadevi smo že večkrat pisali in rekli, da bi bilo tako znižanje prav lahko mogoče brez posebnih gospodarskih potresov.

Večina industrije v naši državi je namreč v rokah tujega velekapitala. Ta kapital se je vsilil v našo deželo posebno takoj po vojni, ko je kazalo, da bo nesla industrija pri nas bogate dobičke. Ta kapital pa si med seboj ne dela nobene konkurence, ampak je trdno organiziran v javnih ali tajnih kartelih, ki čisto svojevoljno določajo cene samo z ozirom na čiste dobičke, nikdar pa ne z ozirom na možnost prodaje. Tak kapitalist pravi: »Kdor hoče imeti plug, naj plača zanj toliko in toliko ali pa naj bo brez njega!« Prav tako pa izkorišča kapital, posebno tuji, tudi naše delovne moči, katere sramotno nizko plačuje. Da z nizkimi plačami delavcev in z visokimi cenami sam sebi žaga vejo, na kateri sedi, za to se tuji kapital ne briga, kajti kjer ni več kupne moči, tam morajo tudi najboljši stroji mirovati.

Žalostne pesmi o tem pa, kako zlasti tuji kapital odnaša svoje stomilijonske dobičke iz naše države in s tem vse naše gospodarstvo ubija — te žalostne pesmi rajši ne ponavljamo.

Proti takim zlorabam in proti takemu brezmejnemu izkoriščanju pa ima državna oblast dovolj sredstev na razpolago. Državna oblast lahko zagotovi delavcem minimalne plače s posebnim zakonom, kadar hoče. Ostra kontrola kartelov in njihovih dobičkov pa bi omogočila državi znatno višje davčne dohodke, obenem pa lahko država določi maksimalne cene vsaj za najvažnejše industrijske izdelke. Če je določena najvišja obrestna mera za kapitaliste, ki nosijo svoj denar v denarne zavode, ni razloga, zakaj ne bi bil tudi za kapital, ki je vložen v industrijo itd., najvišji dovoljeni odstotek dobičkal.

Možnosti, da se kriče razmerje med cenami kmetijskih pridelkov in cenami industrijskih izdelkov popravi, so torej tu in če se bo bodoči parlament res zavzel za rešitev te naloge s potrebno vnemo in s še bolj potrebno trdnostjo, bo lahko s ponosom trdil o sebi, da je izvršil najtežjo nalogo, ki ga čaka.

Angleški državniki potujejo

Takoj po sklepu nemške vlade, da se bo Nemčija oborožila neglede na določbe mirovne pogodbe, sta odpotovala angleški minister za zunanje zadeve Simon (reci: Sajmon) in njegov državni podtajnik lord Eden (reci: Idn) v Berlin, da tam v osebnem razgovoru z nemškimi državniki doženeta, kaj Nemčija prav za prav namerava.

Iz Berlina se je Simon vrnil v London, lord Eden pa je nadaljeval svojo pot v Moskvo, kjer so ga svečano sprejeli. Kakor poročajo angleški listi, je prišlo med Angleži in Rusi v Moskvi do sledečega sporazuma: 1. Anglija in sovjetska Rusija si obljubljata medsebojno pomoč, ki bo samo obrambnega značaja. 2. Preide se k organizaciji miru z medsebojnim sodelovanjem in to v okviru Zveze narodov. 3. Nemčiji se prizna enakopravnost. 4. Zgradi se sistem varnosti v Evropi, in to z Nemčijo ali pa brez Nemčije. Iz Moskve pa pojde lord Eden še v Varšavo in Prago, nakar bo sledila 10. t. m. konferenca v Stresi, kjer bodo sklepale evropske velesile o svojem bodočem držanju napram Nemčiji.

Proračunske dvanajstine za Dravsko banovino

Ban dr. Dinko Pue je odredil, da se podaljša veljavnost lanskega banovinskega proračuna še za 1 mesec, ker je finančni minister določil, da mora biti novi proračun že sklenjen po njegovih novih navodilih in predpisih.

Kmetška mladina

Tudi kmetška dekleta so poklicana k ustvarjanju nove dobe

V petek, 29. marca je Zveza kmetjskih fantov in deklet v Ljubljani otvorila deklški prosvetno-organizatorični tečaj, ki se ga udeležuje 46 tovarišic, članic Društva kmetjskih fantov in deklet iz najrazličnejših krajev Slovenije. Tečaj traja od 29. marca do 6. aprila t. l. Predavanja se vršijo v dvorani OUZD na Miklošičevi cesti, dekleta prenočujejo v areni Narodnega doma in so na hrani v Javni kuhinji Delavskega doma.

Ob slavnostni otvoritvi je predsednik Zveze in vodja tečaja tov. Ivan Kronovšek izrekel tovarišicam prirčno dobrodošlico z željo, da odnesejo s tečaja čim več koristnih smernic za čim lepši razvoj naših kmetjsko-mladinskih organizacij, v katerih se naj kmetška mladina izobražuje in tako pripravlja za novo dobo, za dobo kmetške veljave. Tov. Kronovšek je nato sporočil iskrene pozdrave bana g. dr. Puca, ki se je opravičil, nakar je toplo pozdravil načelnika kmetijskega oddelka kralj. banske uprave g. ing. Zidanška, zastopnika prosvetnega oddelka kralj. banske uprave g. šol. nadz. Drnovška, mestnega višjega svetnika g. dr. Rika Fuxa in druge. Za tem je kot načelnica Zvezinega odseka pozdravila tečajnice tov. Iva Bergantova, ki je poudarjala naloge, ki čakajo kmetjsko ženo pri ustvarjanju nove kmetške dobe in osvetlila način, kako se usposobiti za te naloge. Govoril je nato nač. kmet. oddelka g. inž. Zidanšek, ki je dekleta zlasti vzbujal k kmetijsko-strokovni izobrazbi, nakar je v jedrnatih in mestoma zabavnih besedah govorila udeleženkam tov. Manica Komarova.

Sledilo je otvoritveno predavanje mestnega višjega svetnika g. dr. R. Fuxa »O delu in življenju blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zednitelja«. Ob izklesanem izvajanju smo si predložili mogočno podobo našega blagopokojnega kmetjskega vladarja, ki je žrtvoval svoje življenje za blagor svojega naroda. Ob zaključku predavanja smo blagopokojnemu Gospodarju stoji zaklicali: »Slava!«

Predavanja se vrše dnevno od 8. do 12. ure in od 4. do 7. ure, od 2. do 4. ure pa se vršijo ogledi tovarov in drugih znamenitosti. Doslej so si tovarišice z vsem zanimanjem ogledale obrat mestne klavnice in njene najmodernejše higienske naprave, ogledale so si obrat ugledne tovarne testenin »Pekate«; v nedeljo zvečer pa so v drami gledale veseligr »Veseli dan ali Matiček se ženi«, ki se jim je v splošnem prav dopadla.

O podrobnem programu tečaja in o tečaju samem bomo ob zaključku še poročali. Dekleta se v Ljubljani prav dobro počutijo, ob prostih urah, med odmori, v jedilnici, zvečer po predavanjih — vedno so razigrane volje, veselo prepevajo, pri vsem tem pa vestno sledijo predavanjem, si delajo potrebne beležke in se v vsem pokoravajo navodilom vodstva in v iskrenem tovarištvu vzdržujejo vzorno disciplino. Ko s samozavestnim korakom vedrega čela, v urejenih vrstah korakajo po mestu, s prezirom nad pokvarjeno gospodo preslišijo marsikatero neslano opazko, zavedajoč se o sebi velikega švehlo-

vega izreka: »Pridelujemo kruh, kaj je še več?!« Življenje gre svojo pot, kmetjsko-mladinsko gibanje tudi, in tudi ta tečaj sam služi končno svojemu cilju: naj se kmetjska mladina izobrazi in usposobi, da pokaže vsem, ki kmeta zasmehujejo, da je kmet vendarle oni, ki redi ves svet in da bo ta kmet kmalu zrel sam odločati o svoji usodi. In tudi ve, kmetjska dekleta, boste k temu pripomogle! Zato iskreno pozdravljene in dobrodošle!

✱

Sv. Marjeta ob Pesnici

Društvo kmetjskih fantov in deklet je priredilo pod vodstvom Zvezine prikrejevalne učiteljice g. Danice Pugelj prikrejevalni tečaj od 4. do 19. marca t. l.

Tečaja se je udeleževalo 12 tovarišic. Kako koristen je bil tečaj za naša kmečka dekleta, je pokazala razstava, ki se je vršila dne 19. marca ob sklepu v tuk. šoli.

Kot zastopnik Zveze se je udeležil prireditve tov. dr. Igor Rozina, ki je v lepih besedah spodbujal mladino, da dosežemo lepšo bodočnost.

V nedeljo, dne 10. marca pa je priredilo društvo skupno s šolskim vodstvom predavanje o gospodinjstvu. Predavala je gospa Mesičkova, učiteljica v Krčevini.

Njeno temeljito poznanje dobrega gospo-

dinstva, ki ga je poslušalcem temeljito razložila, bo ostalo poslušalcem v trajnem spominu.

Med tečajem so tudi predavale voditeljica tečaja Danica Pugelj, učiteljice Kodrič Poldar, Leskovar Anica in tov. Vauda Mirko udeleženkam o potrebah, kar jih slovensko dekle in potem bodoča gospodinja in mati nujno ureja.

Razstava je pokazala v resnici skoraj nekaj nemogočega, kaj more kmečko dekle v 14 dneh napraviti, če se prime z veseljem kakega dela.

Dne 20. marca pa se je vršil mlekarški tečaj pod vodstvom priznanega strokovnjaka Pavlice iz Ljubljane, kateri je v svojem temeljitem predavanju pokazal in razložil, kaj se da na vse načine napraviti iz mleka z majhnimi stroški v korist gospodarstva.

Obema predavateljema, g. Pugelj Danici in gosp. Pavlici Franju, iskrena tovariška zahvala za njihov trud, vsem ki so pripomogli, da sta se mogla vršiti oba tečaja, posebno pa tov. g. Vaudi, ki je dal na razpolago brezplačno prostore za oba tečaja in v šoli za razstavo, bodi na tem mestu izrečena iskrena tovariška zahvala.

Ob enem se zahvalujemo vsem obiskovalcem za naklonjene prostovoljne prispevke, kakor tudi sreskemu kmetijskemu odboru Maribor levi breg, ki je tudi obljubil podpreti društvo.

Društvo preživlja kakor ostala društva težko gospodarsko in finančno krizo ter je imelo za prireditve obeh tečajev precej stroškov.

Tromesečni kmet. gosp. tečaj Društva kmetjskih fantov in deklet na Ponikvi ob j. ž.

Ponikva ob južni železnici

Pod okriljem našega Društva kmetjskih fantov in deklet se je vršil od 9. decembra 1934 do 9. marca 1935 banovinski tromesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj, ki ga je obiskovalo dvajset deklet. To je bil prvi tečaj take vrste v šmarnskem srezu; dekleta so ga redno obiskovala in z uspehom dovršila. Dne 5. marca je bil zaključek tečaja z lepo uspelo razstavo. Zaključne razstave in prireditve se je med drugimi udeležil načelnik kmetijskega oddelka kraljevske banske uprave ing. Zidanšek, ravnatelj kmetijske šole v Sv. Juriju ing. Petkovšek, starši gojenk in mnogo drugega občinstva. V tečaju sta poučevali

voditeljica gospa Fr. Gol. Sušnik in učiteljica gospodična Barletova.

Takoj po sklepu tečaja se je vpisalo nanovo še dvajset drugih ukaželnih kmetjskih deklet. Zato se je pričel dne 13. marca že drugi tromesečni kmetijsko-gospodinjstvi tečaj na Ponikvi. Pričakujemo, da ne bo ta garnitura banovinskih kmetijsko-gospodinjstvi tečajev prekmalu zapustila šmarnskega sreza, kjer se čuti zelo velika potreba strokovne naobrazbe kmetjske mladine. Za uspehe na Ponikvi se imamo zahvaliti agilni propagandi domačega Društva kmetjskih fantov in deklet in upamo, da ga bodo tudi ostala enaka društva v srezu posnemala.

Dramlje pri Celju

Društvo kmetjskih fantov in deklet v Dramljah je imelo dne 24. marca t. l. svoj sedmi redni občni zbor. Navzočnih je bilo 55 članov in pa zvez. predsednik tov. Kronovšek. Iz delovanja in poročil odbora je razvidno, da je društvo v preteklem letu ravno agilno delovalo za dosego ciljev kmetjsko-mladinskega gibanja. Delo je poteklo nekako v treh praveh, in sicer: v delu odsekov, v delu tečajev in v prireditvah prosvetno-organizatoričnega značaja. Dram. odsek je deloval ves čas vneto. Zadnja prireditve je bila 5. marca t. l. Priredila se je pod vodstvom tov. učitelja Hrabálka šaloigra »Vozel«, Tudi ženski odsek je po

navodilih tov. Jarnovičeve deloval prav smoterno. Tov. uprav. Povh je podal pregled dela in uspeha dvomesečnega kmetijsko-prosvetno-organizatoričnega tečaja ter pohvalil vneto tečajnikov.

Sledila je volitev novega odbora. Izvoljen je bil z malimi izpremembami stari odbor, in sicer: predsednik tov. Jesenek Andrej, podpredsednik tov. Jager Joško, tajnik tov. Janko Hrabálek, blagajnik tov. Zabukovšek Jaka, v odbor pa tovariši in tovarišice: Povh, Jakopin Stanko, Bregant in Jakopin Pepca.

Kot delegat Zveze je spregovoril tov. Kronovšek. Govoril je o organizaciji, predvsem o naših kmetjsko-mladinskih organizacijah. Obšir-

no in vzpodbudno je govoril o cilju in disciplini istih. S primernimi lepimi predgovori so nam prinesli pozdravi svojih društev tovariš Zdolšek iz Ponikve in tov. Merslavič iz Šentjurja.

Nato je izpregovoril še tajnik tov. Hrabálek, ki nam je v jedrnatih besedah podal zgodovinski razvoj kmetijskih zvez od kmetijskih uporov pa do danes. Primerjal je težave, s katerimi se je imel boriti kmet prej in pa danes. Prej so ga mučili in zaslužnjevali telesno fevdalni gospodje, sedaj ga zaslužnjuje duševna nevednost in razkroj. Zatorej širimo med nami prosveto in organizirajmo se!

Končno je predsednik pozval člane k složnemu delovanju v upanju, da mora naše delo v polni meri doseči uspeh ter nato zaključil občni zbor.

Št. Jernej

Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo dne 10. marca t. l. ob 15. uri v narodni šoli v Št. Jerneju svoj drugi redni občni zbor, ki se ga je udeležilo 45 članov in članic.

Tovariš predsednik Bratkovič Franc otvori občni zbor, pozdravi vse navzoče, posebno tovariša delegata Zveze in Pododbora, ravnatelja Merviča Antona. Ta nam je v lepih besedah pojasnil smoter društva in se dotaknil tudi razmerja med društvom, vero, strankarstvom in nacionalizmom.

Zapisnik zadnjega občnega zbora je bil sprejet brez pripomb.

Tovariš tajnik Zamljen Jože je izčrpno poročal o svojem delu. Ker je društvo šele v povojih, ni moglo delati tako kakor druga. Borilo se je z marsikaterimi težkočami ter stoji sedaj na pragu novega plodonosnejšega dela. Pri prvem občnem zboru je bilo 8 podpornih, 20 rednih članov in 5 rednih članic. Do sedaj pa je narastlo na 9 podpornih, 33 rednih članov in 11 članic.

Tovariš blagajnik Hudoklin Cvetko poroča o društveni blagajni. Dohodkov na članarini je bilo 226 Din, izdatkov pa 153 Din, torej v blagajni še 73 Din.

V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik Bratkovič France, posest. sin, Dol. Brezovica, podpredsednik Bevc Jože, posest. sin, Dol. Maharovec 11, tajnik Zamljen Jože, učitelj, Št. Jernej 14, blagajnik Hudoklin Cvetko, pismonoša, Št. Jernej 14, gospodar Brudar Karol, mesarski pomoč., Št. Jernej 43, odborniki: Čučnik Franc, pekovski poslovodja, Št. Jernej 55, Kovačič Janez, posest. sin, Dol. Maharovec 10, Mikec Ivan, pos. sin, Mihovo 1, Krhin Just, posest. hči, Dol. Brezovica 1; namestniki: Radkovič Tone ml., žagar, Dol. rBezovica 1, Zupančič Mimi, šivilja, Vrh 10; preglednika: Bon Pepi, trg. pomoč., Št. Jernej 15, Cvelbar Avgust, trg. pomoč., Št. Jernej 15.

Izvoljeni so bili tudi zastopniki društva za občni zbor Pododbora v Novem mestu: Bratkovič Franc, Hudoklin Cvetko in Zamljen Jože in pa Zveze v Ljubljani (Bratkovič Franc).

Hum pri Ormožu

Oglašamo se po dolgem času iz naše Prlekije, v kateri smo mi zavedni kmetijski fantje še mladi, komaj spoznali, da dozdaj nismo hodili prave poti ter se nismo borili za naš poteptani kmetijski stan.

Po tekmi koscev ptujskega Pododbora med branskimi zobci in šibami dežnikov se je po trudapolnem prizadevanju g. šolskega upravitelja in predsednika Pododbora rodila ustanovitev društva kmetijskih fantov in deklet pri nas. Niso nasprotnikom pomagale čaše vina, ne zatrevanja, da smo brezverci in da nismo kmetje, ampak le kravarji, brez konjev, da smo brezpomembni za kmetijski stan. Strnili smo se v vrste, zdaj pa odpadniki in mehkužneži pustite nas pri miru, čistite svoje konje in čuvajte cerkev od ogla mestne hranilnice ali gostilne, da boste vi in cerkev bolj na varnem.

Društvo je imelo 17. marca I. redni občni zbor v šoli na Humu. Iz poročil tajnika je bilo razvidno, da je priredilo društvo božičnico uprizorilo veseloiгро: »Dve nevesti«, ustanovilo: žen-

ski, dramatski in pevsko-tamburaški odsek ter čitalnico. Poslalo na Pododborov tečaj v Ormož 11 tovarišev in 5 tovarišic. Na tečaj Zveze v Ljubljano pa 1 tovariša in 1 tovarišico.

Izvoljen je bil sledeči odbor: Ivanuša Vinc, predsednik, Otorepec Anton, podpredsednik, Zadravec Julka, namestnica, Kukovec Joško, tajnik, Šulek Ivanka, namestnica in Šulek Jožef, blagajnik. Od odbora in društva upamo v tekočem letu lepe uspehe ter napredek na polju društvenega delovanja.

Fantje in dekleta iz Prlekije ne zaostajajte, bodite vzor naše kmetijske mladine ter borite se za naše ideje in naš pokret, da skupno dvignemo naš zeleni prapor ter pod njim vkorakamo v boljšo bodočnost.

Teharje

Društvo kmetijskih fantov in deklet »Zarja« v Teharjih je vprizorilo v nedeljo, dne 10. marca zvečer, veselo igro s petjem v treh dejanjih, »Rodoljub iz Amerike«. Dejanje je zajeto iz časa, ko so se še vračali naši izseljenci petični iz Amerike v domovino, ter je spojeno z neprilicami nadutih vaških mogotcev, ki nasedajo prebrisanemu pustolovcu, kateri se izdaja za njihovega bivšega dobrotnika. — Stvar je šla že preko vseh naših odrov in so jo z velikanškim triumfom igrali pred leti tudi v Celju.

Tudi pri nas so se igralci potrudili do skrajnosti, da bi čim bolj rešili z boljšim uspehom svoje vloge, kar je bilo razvidno iz publike, ki je z velikim aplavzom spremljala dejanje v dejanje. Stvar je bila polnoštevila smešnih prizorov, kar je bilo razvidno iz publike in nje kritike. Tudi našemu tov. Videnšku najpristranejša zahvala, da je tako dobro napel zadnje sile in nas pripeljal do konca, akoravno je že pri vaji večkrat obupal.

Na zadnje omenjam še to, da naši najbolj zaupljivi ljudje nas niti ne posetijo; njih izgovori so takšni, da sploh nimajo nobene prave odgovornosti, akoravno bi nam morali biti naklonjeni in nam pomagati na našem prosvetnem in kulturnem polju. Čast tovarištvu, kdor ga pozna in izpolnjuje.

Sv. Marjeta ob Pesnici

Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo dne 3. marca 1935 v gostilni tov. Kramberja pusti zabavni večer s šaloigro in narodnim petjem.

Čeravno se je vršila protigigantija celo v cerkvi, je bil obisk v vsakem oziru zadovoljiv. Za šaljive prizore iskrena hvala tov. Židoniku, Skomlecu Rudolfu in Ludoviku Pivcu in tovarišicam Židonik, Valentin Urenjak in ostalim, ki so se žrtvovali v prid društva.

Za lepo narodno petje pa gre hvala zlasti voditelju petja (šol. upr.) tov. g. Vaudi in ostalim tovarišem.

Tako so obiskovalci po dobro uspelih šaljivih prizorih in lepem narodnem petju pozabili vsaj trenutno na težko breme gospodarske krize.

Pri pozdravnem govoru se je tovariš tajnik Novačan spomnil našega največjega zaščitnika, blagopočivajočega mučenika kralja Aleksandra I. Žedinitelja, ki je padel kot žrtev gnusne zločinske tolpe v Marseilu.

Celje

Pododbor Zveze kmetijskih fantov in deklet priredi dne 12., 13. in 14. aprila t. l. na Kmetijski šoli v Št. Jurju ob j. ž. II. prosvetno-organizatorični tečaj za fante, člane naših društev.

Tečaj je namenjen predvsem za vzgojo društvenih funkcionarjev, udeležencem pa se bodo nudila predavanja tudi iz organizacije, gospodarstva, kmetijstva i. dr. Vsako naše društvo celjskega Pododbora prosimo, da pravočasno (t. j. do 4. aprila) zanesljivo prijavi svoje udeležence. — Tajništvo Pododbora, Prešernova 6, Celje.

Klobuke v najnovejših barvah in oblikah dobre kakovosti ter razne športne čepice nudi v bogati izbiri po nizkih cenah

MIRKO BOGATAJ

trgovina klobukov in čepic

Ljubljana, Stari trg št. 14

Solidna poštežba — Sprejema se popravila

Gaberje pri Brežicah

Društvo kmetijskih fantov in deklet je priredilo v soboto, dne 30. marca svoj IV. kmetijsko-prosvetni večer pod naslovom: »Večer kmetijske matere«, v gasilnem domu na Vel. Obrežu.

Udeležilo se ga je članstvo društev iz Gaberje in Velikega Obreža ter učiteljstvo iz Dobove, ki je bilo polno številno zastopano.

Sodelovali so: tov. Jurman iz Gaberje, tov. Polovič Rezika iz Gaberje, tov. Danev iz Gaberje ter ga. Collantijeva, učiteljica iz Dobove, z recitacijami, deklamacijami in predavanjem.

S tem je kmetijska mladina sicer na skromen način, a vendar iskreno počastila svojo kmetijsko mater.

V nedeljo, dne 31. t. m. se je vršilo pri tov. Pavliču na Vel. Obrežu predavanje: »O obrezovanju trte«. Predaval je g. Mohorčič, sreski kmet, referent iz Brežic.

Dobrunje

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet je imelo svoj I. redni občni zbor v nedeljo, dne 17. marca t. l. v tukajšnji šoli. Iz poročil posameznih funkcionarjev je razvidno, da se je društvo že v prvem letu svojega obstoja resno lotilo dela in doseglo prav lepe uspehe. Ker dosedanja predsednik tov. Miklavc predvidoma odide v tem letu k vojakom, je bil izvoljen za predsednika tov. Keržin Anton iz Dobrunj. V ostalem je bil izvoljen sledeči odbor: podpredsednik Svetek Anton, tajnik Šega Josip, blagajnik Zobjek Ivan, za nadzornika Mihelič Franc in Miklavc Urška. Zeleti je, da bi društvo započeto delo uspešno nadaljevalo.

Dvor pri Žužemberku

V nedeljo dne 24. marca je imelo tukajšnje Društvo kmetijskih fantov in deklet ob udeležbi 30 članov svoj redni društveni zbor. Kot delegat Novomeškega pododbora se je udeležil tega zbora tov. Lado Klinc, kot zastopnik topliškega društva pa tov. Franc Dular. Društveni odborniki so podali svoja poročila, ki so bila soglasno

Po svetu

★

Nečloveška mati. Sodišče v Berlinu je obsodilo na smrt 24letno gospo Jünemann, ker je nalašč pustila svoje nedorasle 3 otroke tako stradati, da so vsi trije od lakote umrli. Pogled na male okostnjake je bil grozen. Zenska se je hotela svojih otrok iznebiti, da bi laže veseljala s svojimi priležniki.

Rusko zlato v Ameriki. V Zedinjene države so pripeljali iz Rusije velike količine zlate rude. Rudo bodo očistili v Ameriki, pridobljeno zlato pa bo služilo za podlago za ruska naročila v Ameriki.

Radio

od 7. do 14. aprila 1935.

Nedelja, 7. aprila: 7.30: Kmetijska posvetovalnica (Ing. Sadar Vinko).

Torek, 9. aprila: 18.00: Otroški kotichek (ga.

Cirila Medvedova) — 18.20: Arhitektinja-svetovalka gospodinja v vrtnarstvu (arch. Dušana Šantel).

Sreda, 10. aprila: 18.30: Pogovor s poslušalci (prof. Prezelj).

Petek, 12. aprila: 11.00: Velikonočni običaji na vasi (ga. Andreja Grumova) — 18.00: O kulturi starih narodov (Franc Tersegav) — 20.00: Predavanje o inštrumentih in njih rabi (prof. L. M. Škerjanc).

Sobota, 13. aprila: 18.15: Ob 40letnici velikega potresa v Ljubljani (Zora Lampretova)

Sejmi

7. aprila: Gornji grad.

8. aprila: Dolsko, Rovte pri Logatcu, Zdenska vas, Vinica, Kostanjevica, Sv. Helena, Maribor, Sevnica o. S., Loče pri Poljčanah, Marenberg, Št. Ilj pri Velenju.

9. aprila: Javorje nad Šmartnim pri Litiji, Ljutomer, Dol. Lendava.

10. aprila: Tišine.

11. aprila: Zagorje ob Savi, Senožec, Artiče, Turnišče.

12. aprila: Brusnik, Cerklje, Hotemože, Ljutomer, Št. Gotard pri Trojanah, Sp. Gorje, Št. Jernej, Braslovče, Lemberg, Ormož, Slov. Bistrica.

13. aprila: Žužemberk, Dolenja vas pri Ribnici, Sv. Lenart nad Laškim.

Valute

1 ameriški dolar	Din 43'60
1 nemška marka	Din 17'56
1 švicarski frank	Din 14'25
1 angleški funt	Din 210'—
1 francoski frank	Din 2'90
1 češkoslovaška krona	Din 1'84
1 italijanska lira	Din 3'64

Posnemalnike, Brzoparilnike,

na obročna odplačila pri

„Tehna“, Ljubljana

Mestni trg 25

Sprejmemo potnike!

Moderno hrastovo spalnico

za nizko ceno proda

Martin Košir

mizar

Brod — Novo mesto

Poslušajte!

Vzorci popolnoma novega spomladanskega in letnega blaga za moške in ženske obleke ter razne druge manufakture so pravkar izgotovljeni. Pišite še danes na Trg. dom Stermecki, nakar jih takoj brezplačno prejmete. Cene vsemu blagu močno znižane, izbira pa je ogromna. Prepričajte se!

TRGOVSKI · DOM
Sternecki Celje št. 63.
TOVARNA · PERILA · IN · OBLEK

Manufakturna veletrgovina Fran Hrehorič

Ljubljana, Dunajska cesta 28

se priporoča cenj. trgovcem pri nakupu blaga
Zmerne cene! Postrežba točna!

Dr. R.W. Gearing

ublažuje bolečine pri menstruaciji, preprečuje odebelenje, deluje dobro pri boleznih želodca, jeter in ledvic. HERSAN se dobiva v vseh lekarnah. Zahtevajte brezplačno brošuro in vzorec pri:

RADIOSAN, ZAGREB, Kovačičeva ulica 2

HERSAN ČAJ

lajša bolečine pri revmatizmu in protinu, pomaga pri arteriosklerozi in hemoroidih (zlati žili),

Kmetje! Naročajte »Kmetški list«!

DENAR naložite najbolje in najvarneje pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM

reg. zadr. z neomejeno zavezo

v LJUBLJANI, Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1

Telef. št. 28-47. Rač. pošt. hran. št. 14.257. Brzjav: »Kmetški dom«. Ziro rač.: Narodna banka

VLOGE na knjižice in tekoči račun sprejema proti najugodnejšemu obrestovanju — večje stalne vloge po dogovoru. // **JAMSTVO ZA VSE VLOGE** presega večkratno vrednost vlog. // Strankam nudi brezplačno poštne položnice za nalaganje denarja. // Vložne knjižice drugih zavodov sprejema v inkaso brez prekinjenja obrestovanja. // **POSJILA** daje proti poročtu, na vknjižbo in proti zastavi vrednostnih papirjev ter kredite v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji. // **OSKRBUJE**: Kavcije, inkase, srečke in vrednostne papirje. **PRESKRBUJE**: Čeke in nakaznice (nakazila) na druga mesta. // **BLAGAJNIŠKE URE**: Ob delavnikih od 8—12½, in od 3—4½, le ob sobotah in dnevih pred prazniki od 8—12½ ure.

Podružnici: **KAMNIK — MARIBOR**

Stanje vlog: Din 35.000.000—

Rezerve: Din 1.300.000—